

blive en fortrinlig Indenrigsminister, sætter sig hen som en sikkert mindre god Forsvarsminister, og en Mand, der sikkert kunde blive en god Justitsminister, gaar hen og bliver en Finansminister, om hvem man i bedste Fald intet ved, et uspidset Blyant, et ubeskrevet Blad, og at være dette er i Betragtning af de Opgaver, som stilles Finansministeren, noget farligt.

I øvrigt skal jeg angaaende det omtalte Program kun gøre en Bemærkning paa et enkelt Punkt, nemlig der, hvor Ministeren træder op imod en Sammenblanding af privat Erhverv og offentlig Embedsvirksomhed. Jeg takker af mit ganske Hjerte den højtærede Konseilspræsident for den Del af hans Programtale, som indeholder, hvad vi alle ønske og tænke. Jeg vil kun gøre den Sidebemærkning her, at hvad der forargede mig ved den afgaaede Justitsminister, Højesteretssagfører Alberti, var ikke, om han havde overskredet den Grænse, som Straffeloven sætter — det er for saa vidt det mindre —, men det, at han var afhængig af Finansmagten, og at han sammenblandede private og offentlige Interesser. Det alene skal fremtidig være tilstrækkeligt til at fælde en Minister her i Landet, hvis vi da ikke skulle have amerikanske Forhold. Vi bør ikke forlange og have ikke Ret til at forlange, at man skal føre Bevis for, at en Minister skal i Tugthuset, for at han skal være diskvalificeret til sit Embede; men alene det, at han er afhængig af Finansmagten, er tilstrækkeligt dertil.

Som den moderne Kapitalisme udvikler sig, er det nødvendigt, at Statsmagten staar uafhængig og overlegen overfor den. Naar vor Bankverden kommer til Staten, maa den paa samme Maade, som da Moses kom til Tornebusken, drage sine Sko af. Det er ganske nødvendigt i det bestaaende Samfunds Interesse, at Staten staar uafhængig og stærk, og derfor hørte jeg med Tilfredshed den højtærede Konseilspræsidents Udtalelser i denne Henseende.

Om Politik behøver jeg intet at sige, og vil jeg intet sige, da der er sagt tilstrækkeligt fra min Gruppes højtærede Ordfører, det ærede Medlem fra Thisted (N. Andersen). Det er sagt fra vor Side — og det tror jeg, at selv vi i Højre, der, med Urette, kaldes intransigente, hævde —, at et hvilket som helst Ministerium, som Hans Majestæt udnævner, skal have en fair trial og en loyal Opposition. Man kan ønske et Ministerium sammensat paa den ene eller den anden Maade, men vor konstitutionelle Opfattelse er nu en

Gang given: loyal Forhandling med hvilket som helst Ministerium, det maatte behage Hans Majestæt at udnævne. Men dette betyder, som det ærede Medlem fra Thisted saa rigtigt sagde, *ikke*, at vi opgive vor Ret til Kritik og heller ikke vor *Pligt* til Kritik. Her, hvor vi have et parlamentarisk Regimente, hvor Kontrollen saa let falder bort, hvor Folketing og Regering saa let blive det samme, her er det dobbelt Pligt for Oppositionen, ogsaa for den konservative Opposition, at udøve Kritik. Yderligere er det vor Pligt overfor Landet, thi ellers vil hele Kritikkens Opgave tilfalde Socialdemokratiet, og det kan man ikke ønske, idet Socialdemokratiet meget ofte ikke blot stiller sig den Opgave at rense ud, men ogsaa at svække det Samfund, som skulde støttes netop ved Hjælp af Kritikken.

Jeg vender mig nu til Finansloven, og jeg tillader mig et Øjeblik som sædvanlig at holde mig indenfor Regnskabet. Det Finansaar, 1907—08, som det sidste Statsregnskab angaar, er det sidste Feberaar, vi have haft, og den Feber har været høj. Rent budgetmæssig kunne vi se det paa Indtægten af Stempel- og Omsætningsafgifterne.

Den reelle Indtægt er paa §§ 1—8 4 Mill. Kr. større end i Fjor, nemlig 96½ Mill. Kr. Heraf ere Skatterne 81 Mill. Kr., 15 Mill. ere Regalindtægter og Indtægter af Statens Kapital. Ved Skatterne er der det ejendommelige, at det stadig er ⅔ Forbrugsskatter og ⅓ Person- og Omsætningsskatter. De Herrer Socialdemokrater ville se, at Skatterne paa Person og Omsætning ere en ret betydelig Del af Statsbudgettet, og paa Kommunebudgettet er det som bekendt den overvejende Del. Med Hensyn til Regalindtægterne udgøre Indtægterne af Jernbane-, Post- og Telegrafvæsenet 7½ Mill. Kr., og Renten af Reservefonden og Kassebeholdningen er 2 Mill. Kr., en meget stor Renteindtægt, antagelig den største, vi have haft, saa langt jeg kan huske tilbage; jeg tror, at selv ældre Medlemmer have vanskeligt ved at erindre en større Rente af Reservefonden og Kassebeholdningen.

Med Hensyn til Udgiftssiden skal jeg, som sædvanlig, for at finde de egentlige Udgifter, lægge Beløbene paa §§ 11—26 og § 27, II sammen — ialt 90 Mill. Kr. eller 5 Mill. mere end i Fjor. Og se vi disse enkelte Udgifter igennem — det er særlig §§ 11—26, som have Interesse, thi dem kan man bedømme Fremtiden efter —, viser der sig en meget stærk Stigning. Det viser sig, at vore civile Udgifter ere